

Prof. dr. DAVOR Miličić
(prigodom 70. godišnjice života)

Ove se godine navršava 70 godina života i 40 godina znanstvenog rada istaknutog hrvatskog botaničara dr. Davora Miličića, redovitog profesora Botaničkog zavoda Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Profesor D. Miličić rodio se 7. kolovoza 1915. u Zadru. Maturirao je na klasičnoj gimnaziji u Splitu, a diplomirao biokemijsku grupu na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od 1941. godine radi kao srednjoškolski profesor u Bolu na Braču i u zbjegu u El Shattu (Egipat). Godine 1945., odmah po svršetku rata, službuje u Oceanografskom institutu u Splitu. Iste godine prelazi na rad u Botanički zavod Filozofskog fakulteta u Zagrebu, gdje je izabran za asistenta. Doktorsku disertaciju iz biljne anatomije obranio je 1954. godine i stekao stupanj doktora prirodnih znanosti iz područja biologije. Nakon što se 1956. godine habilitirao unaprijeden je za docenta na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu. Za izvanrednog profesora biran je 1959. a za redovitog profesora 1964. godine. U tom zvanju i danas djeluje. Godine 1970. jednoglasno su ga njegove kolege izabrali za predstojnika Botaničkog zavoda i Botaničkog vrta. Ovu dužnost obavlja sve do 1981. godine. Profesor Miličić sudjeluje u osnivanju Instituta za botaniku Sveučilišta u Zagrebu te u njemu, usporedo s radom na Fakultetu, vrši dužnost pročelnika Odjela za morfologiju bilja.

Za istaknuto znanstvenu djelatnost primio je profesor Miličić u nekoliko navrata odgovarajuća znanstvena i društvena priznanja: godine 1970. dobio je Spomen-medalju povodom 25. godišnjice oslobođenja Zagreba, 1973. godine izabran je za izvanrednog člana u Razredu za prirodne znanosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, a godine 1975. dodijeljena mu je republička nagrada za znanstveni rad »Ruder Bošković«. Iste godine za naročite zasluge odlikovan je Ordenom rada s crvenom zastavom. Najzad je 1983. godine primio Nagradu za životno djelo SR Hrvatske.

Radi usavršavanja iz fiziologije bilja i biljne virologije boravio je u biljno-fiziološkim institutima sveučilišta u Grazu i Beču te u istraživačkim ustanovama Biologische Bundesanstalt u Braunschweigu (SR Njemačka) i u Fitopatološkom institutu u Ascherslebenu (DR Njemačka). Prilikom studijskih putovanja u inozemstvo posjećivao je brojne znanstvene institucije u različitim zemljama Evrope i SAD (Varšava, Krakov, Prag, Bratislava, Budimpešta, Bordeaux, Haag, Missoula, New York i dr.). Sudjelovao je na mnogobrojnim znanstvenim skupovima u Engles-

koj, Francuskoj, Njemačkoj, Nizozemskoj, Čehoslovačkoj, Poljskoj te u SAD. Održao je velik broj referata na mnogim znanstvenim skupovima u zemlji. Profesor Miličić objavio je preko 100 znanstvenih radova (vidjeti popis). Dugogodišnji je član uredništva *Acta botanica Croatica*.

Već na početku svog znanstvenog djelovanja profesor Miličić objavljuje radove osim u priznatim domaćim znanstvenim časopisima i u istaknutim međunarodnim znanstvenim časopisima. Time su njegovi radovi zarana bili dostupni međunarodnoj znanstvenoj kritici. Radove koje je objavljivao u domaćim časopisima pisao je većinom na engleskom ili njemačkom jeziku jer mu je uvjek bilo stalo da njegov rad vrednuje šira znanstvena javnost. Radovi profesora Miličića odlikuju se konciznošću i jasnoćom. To mu nije bilo teško postići jer mu je u prirodi da komunicira kratko i jasno, bez suvišnih riječi.

Prvi su znanstveni radovi profesora Miličića iz područja anatomije bilja, posebno anatomije plodova. Višegodišnji rad na toj znanstvenoj problematiki pregledno je prikazao u svojoj doktorskoj disertaciji čija je tema bila »Prilozi sintezi funkcionalne anatomije plodova«. Zarana je to znanstveno područje povezao s područjem biljne virologije koje je negdje početkom šezdesetih godina postalo njegovo najvažnije znanstveno područje. U tom razdoblju nastaju i prvi od njegovih mnogobrojnih i nadasve vrijednih radova o citopatološkim promjenama koje virusi izazivaju u citoplazmi i jezgri biljnih stanica. Posebno su omiljeni objekti njegovih istraživanja virusne stanične inkluzije — amorfne i kristalične tvorbe (tijela) koje nastaju u inficiranoj stanici pod utjecajem virusa. Upravo su mu radovi iz toga područja donijeli svjetski ugled. Prvi rad koji se odnosio na virusne inkluzije objavio je već 1953. godine u uglednom svjetskom biološkom časopisu *Protoplasma*. Rad je donosio rezultate njegovih istraživanja staničnih inkluzija X-virusa kakteja. U tom istom časopisu publicira zapažene rasprave o virusnim staničnim inkluzijama koje nastaju pod utjecajem raznih virusa. Radove s istom tematikom objavljuje i u časopisu *Österreichische botanische Zeitschrift*.

Svestrano poznavanje grade biljnog organizma urodilo je nizom njegovih značajnih radova o patološkim promjenama koje biljni virusi izazivaju u tkivu i organima biljke. Toj skupini pripadaju npr. radovi koji se bave virusnim bolestima drveća, čiji su uzročnici nedovoljno poznati tako da podrobni opisi anatomskih promjena omogućuju njihovo karakteriziranje i suzbijanje. Takve su bolesti primjerice nekroza kore kruške (bark necrosis), pucanje kore kruške (bark split), mjehurasti rak kruške (blister canker), brazdavost stabla jabuke (stem grooving) i druge. Radovi profesora Miličića bili su poticaj da se istražuje bolest propadanja kruške (pear decline) koju uzrokuje mikoplazma. Ta je bolest i u našoj zemlji pošast za plantažne nasade kruške.

Već početkom šezdesetih godina profesor Miličić uviđa potrebu da naša biljna virologija, koja je tada još uvjek bila u povoju, treba što prije dobiti uvid u to koji su sve virusi najčešće rasprostranjeni u našoj zemlji. Sam ili sa suradnicima naći će kasnije velik broj virusa za koje se ranije nije znalo da dolaze u našoj zemlji. Iako se u biti bavio fundamentalnim istraživanjima, on je ipak nastojao da svojim radovima pomogne fitopatologima u suzbijanju virusnih bolesti važnih poljoprivrednih kultura. Znajući da bez točne identifikacije virusa nema niti uspješne borbe protiv virusnih bolesti, usporedio s drugim istraživanjima vršio je i brojna identificiranja virusa. U to vrijeme intenzivno publicira u časopisima *Acta botanica Croatica*, *Agronomskom glasniku* i *Biološkom glasniku*. To je vrijeme i njegove uske suradnje s poznatim našim virologom — praktičarom prof. dr Milanom Panjanom iz Instituta za zaštitu bilja u Zagrebu.

D. Milić

Zajedno s pionirskim radovima profesora Panjana i profesora Miličića stasala je i biljna virologija u Hrvatskoj. Početkom sedamdesetih godina preko Instituta za botaniku Sveučilišta u Zagrebu pribavlja profesor Miličić značajnija sredstva za znanstveni rad. To mu omogućuje da opremi svoj laboratorij stakleničkim prostorom, stajom za pokusne životinje, potrebnim centrifugama i drugim instrumentima neophodnim za još temeljitije istraživanje virusa. Sve mu je to omogućilo da u svoj rad unosi nove modernije metode istraživanja (izolacija virusa, elektronsko-mikroskopska analiza virusa, reakcije na pokusnim biljkama, istraživanje fine građe virusnih inkluzija, serološka istraživanja). U isto vrijeme profesor Miličić uspijeva izboriti tri nova asistentska radna mjesta. S mladim suradnicima, na koje nesebično prenosi znanje, započinje timski rad u istraživanju biljnih virusa u njegovom laboratoriju. On je već tada uvidio prednost ekipnog rada pred individualnim u kojem istraživač pojedinac nastoji rješavati sve sam. Iz toga razdoblja rezultiraju mnogi znanstveni radovi koje sa suradnicima objavljuje u domaćim i inozemnim časopisima. U tim se radovima prikazuju mnoge osobine virusa koji u nas napadaju kultivirane krstašice, žitarice, duhan, trave, drvenaste i razne ukrasne biljke.

Bogata znanstvena aktivnost u laboratoriju profesora Miličića i njegova stalna briga o usavršavanju mlađih suradnika omogućile su svim njegovim suradnicima da sredinom šezdesetih godina steknu znanstveni stupanj magistra, a neki i stupanj doktora znanosti. Tih godina postaje profesor D. Miličić stalni suradnik vodećeg fitopatološkog časopisa *Phytopathologische Zeitschrift*, a pojedine radove objavljuje u istaknutim časopisima *Virology*, *Naturwissenschaften*, *Biologia Plantarum* i drugim. U tim se radovima daju nove spoznaje o inkluzijama i svojstvima X-virusa kakve, virusa krstašica i virusa iz skupine mozaika duhana. Spomenuti radovi postali su osnova za istraživanje tih virusnih skupina u svjetskim razmjerima. U isto je vrijeme profesoru D. Miličiću sa suradnicima pošlo za rukom izolirati i identificirati mnoge virusе iz raznog drveća, kao npr. virus iz bagrema, lemprike, bazge i drugih. Vodeći stalnu brigu da mu suradnici postignu više znanstvene stupnjeve, od četiri suradnika profesora Miličića do 1975. trojica su postigla doktorate znanosti od kojih su danas dva već profesori a jedan docent.

U posljednjih desetak godina profesor D. Miličić je istraživao virusе koji napadaju razne biljne skupine. Njegovo su zanimanje privlačili u prvom redu virusi povrtnarskih kultura, drvenastih biljaka, žitarica i virusi raznih ukrasnih biljaka. Istražujući virusne bolesti tih biljaka, izolirao je i opisao više virusa koji do tada nisu bili nađeni u našoj zemlji. Ti virusi pripadaju raznim skupinama, ali najviše potyvirusima, tobamovirusima, nepovirusima i rabdovirusima. Tako npr. sam ili sa suradnicima objavljuje rasprave o potyvirusima koje je izolirao iz ovsika i vrste *Bromus mollis*. Zapaženi su mu radovi i o defektnom kazakstanском soju virusa mozaika duhana te o sojevima Holmesovog virusa iz trpuca. Prvi je u nas počeo istraživati biljne rabdoviruse koji po mnogim osobinama sliče na animalne rabdoviruse, izoliravši rabdovirus iz vrste *Pittosporum tobira*. U tom razdoblju od virusa ukrasnih biljaka studira profesor D. Miličić najviše virus mozaične bolesti dragoljuba te nekoliko virusa koji napadaju karanfile. Nedavno je profesor D. Miličić prvi put u nas identificirao virus crtičavosti duhana koji je izolirao iz pavitine. Unapređujući stalno metodiku istraživanja, on u svoja istraživanja uvodi nove metode kao npr. spektrofotometriju i imunoelektroforezu, tako da njegovi radovi dobivaju oblik studija u kojima se sve potpunije karakteriziraju pojedini virusi. Usko surađujući s dr. Mercedes Wrischer (Institut »R. Bošković« Zagreb) i s prof. dr. Biljanom Plavšić

(Prirodno-matematički fakultet u Sarajevu), čija je specijalnost elektronska mikroskopija, profesor Miličić postiže svjetske domete u istraživanjima submikroskopske građe staničnih inkluzija nekih potyvirusa (pin-wheel structures), tobamovirusa (nuklearne inkluzije) i virusa venuća boba (broad bean wilt virus). Iz tog razdoblja rezultirali su mnogobrojni radovi profesora Miličića koje je publicirao u raznim domaćim i svjetskim časopisima. O rezultatima svojih istraživanja referira na domaćim i na međunarodnim znanstvenim skupovima širom svijeta. U tom razdoblju on sam, a na njegov poticaj, i njegovi suradnici borave radi usavršavanja u vodećim svjetskim virološkim laboratorijima u Engleskoj, Njemačkoj, Mađarskoj i SAD.

Profesor Miličić je uvijek održavao uske znanstvene veze s kolegama iz viroloških središta mnogih evropskih i izvanevropskih zemalja. Te kolege i osobno poznaje jer ih je u više navrata sretao na međunarodnim skupovima. Mnogi su od tih znanstvenika boravili u laboratoriju profesora Miličića radi izmjene iskustava. Svi su ti dodiri imali za cilj podizanje istraživačkog rada u njegovom laboratoriju na višu razinu. S mnogim stranim stručnjacima povremeno je objavljivao zajedničke radove tako da među radovima profesora D. Miličića nailazimo i na one koje je objavio zajedno s kolegama iz Zapadne i Istočne Njemačke, Austrije, Italije, Bugarske, Mađarske i SAD. Kao istaknutog znanstvenika mnoge su ga inozemne znanstvene institucije pozivale u svoje laboratorije. Tako je npr. na poziv Virološkog instituta Poljske akademije znanosti boravio i održao predavanje u Krakovu, a na poziv Njemačke akademije poljoprivrednih nauka boravi u Ascherslebenu (Njemačka Demokratska Republika). Veliko je znanstveno priznanje dobio profesor Miličić od Organizacijskog odbora Drugog međunarodnog kongresa virologa, koji je 1975. održan u Madridu, kad su ga pozvali da održi »pozivno predavanje« o virusnim staničnim inkluzijama koje uzrokuju biljni virusi. Iako je uvijek bio dosta okrenut suradnji sa svjetskim stručnjacima, profesor Miličić nikad nije zaboravljao na vezu s biljnim virolozima u našoj zemlji. Godine 1969. organizira u okviru Trećeg kongresa biologa Jugoslavije rad virološke sekcije. Kasnije su se takve sekcije njegovom zaslugom održavale i u okviru jugoslavenskih mikrobioloških kongresa.

Profesor D. Miličić, kako je već spomenuto, odgojio je velik broj mlađih stručnjaka iz područja biljne virologije. Njima je uvijek posvećivao mnogo vremena i pozornosti. Četvorica od njih rade s njim u Botaničkom zavodu u Zagrebu. Sva četvorica su danas poznati stručnjaci ne samo u Jugoslaviji nego i u svijetu te imaju iza sebe nekoliko desetaka priznatih znanstvenih radova. Profesor Miličić je i kod suradnika razvijao shvaćanje da znanstvene radove treba objavljivati ne samo u domaćim nego i u vodećim svjetskim časopisima. Radovi učenika profesora Miličića mogu se danas naći i u tako istaknutim časopisima kao što su *Virology*, *Journal of General Microbiology*, *Intervirology*, *Naturwissenschaften*, *Phytopathology* i drugim. Osim svojih najbližih suradnika, on je odgojio i stručnjake virologe koji danas rade u znanstvenim središtima širom naše zemlje. Većina njih su danas sveučilišni nastavnici i afirmirani znanstvenici. Đaci profesora D. Miličića rade danas npr. u Splitu, Sarajevu i Prištini. On i danas s njima održava uske znanstvene veze pomažući im u svijek kad zatreba. Često se u stručnim krugovima može čuti ocjena da je profesor Miličić stvorio svoju vlastitu školu. Iz skromnosti sam to nikad nije govorio. No, postojala ili ne postojala takva škola, on je u svakom slučaju odgojio mnoge stručnjake istraživače kojima je usadio neke svoje pozitivne osobine kao što su marljivost, znanstveno poštenje i težnja k stalnom usavršavanju.

Profesora D. Miličića oduševljava rad s mladima. Mnogobrojni su studenti pod njegovim neposrednim vodstvom izradili svoje diplomske rade. Još i danas, iako opterećen mnogim obavezama, i dalje vodi studente u njihovu diplomskom radu. Iako je serioznost kojom su morali pristupiti izradi diplomskih rada iziskivala od studenata i dodatne napore, kasnije su mnogi od njih shvatili koliko su kroz takav rad naučili; ne samo da su svladali važne istraživačke tehnike nego su naučili i osnovnu metodiku znanstvenoga rada. Vrednije rezultate postignute u izradi pojedinih diplomskih rada, profesor D. Miličić je zajedno sa studentima publicirao s namjerom da mladog čovjeka i na taj način »inficira« znanosću.

Za vrijeme svojega 40-godišnjeg nastavničkog djelovanja na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu, profesor D. Miličić se trudio da unaprijedi nastavu iz struke koju zastupa. Za studente je napisao vrlo cijenjena skripta iz anatomije bilja i skripta iz fiziologije bilja. Oboje su skripta doživjela nekoliko izdanja. Ona nisu služila samo studentima biologije na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu nego i studentima na drugim fakultetima i visokim školama ne samo u Zagrebu nego i u Osijeku, Splitu, Sarajevu, Skoplju, Mostaru i drugim visokoškolskim središtima u zemlji. Radi lakšeg svladavanja gradiva iz kolegija Virologija D. Miličić je preveo Watersonov udžbenik *Uvod u animalnu virologiju*. Suradivao je više godina sa Zavodom za prosvjetno-pedagošku službu, Školskom televizijom, Leksikografskim zavodom, »Školskom knjigom« i Zavodom za izdavanje udžbenika u Beogradu čime je znatno pridonio unapređivanju našeg srednjeg i visokog školstva. Pokazivao je veliko zanimanje za popularizaciju prirodnih znanosti. I sam je pisao u »Prirodi«. Stalno je poticao svoje suradnike da pišu znanstveno-popularne članke.

Profesor Miličić je zdušno sudjelovao u raznim društvenim aktivnostima na Fakultetu. Bio je pročelnik Biološkog odjela, predstojnik Botaničkog zavoda, predsjednik Sindikalne podružnice Fakulteta te član mnogih samoupravnih tijela. Uz sve obveze na Fakultetu, profesor D. Miličić je aktivan i u Razredu za prirodne znanosti JAZU, čiji je izvanredni član. Godine 1975. uspješno je organizirao u okviru JAZU simpozij »Hvar u prirodnim znanostima« i povodom toga uredio knjigu sažetaka s toga simpozija.

Profesor Miličić je znanstvenik svjetske reputacije. Njegove rade ne samo da citiraju vodeći znanstvenici u svojim primarnim publikacijama nego se rezultatima profesora Miličića koriste oni i prilikom pisanja knjiga i udžbenika (vidjeti npr.: Kurstak: *Handbook of Plant Virus Infections*, N. Holland Biomed. Press., Amsterdam; Matthews: *Plant Virology*, Academic Press, New York-London; Klinkowski: *Pflanzliche Virologie*, Akad.-Verlag, Berlin; Smith: *A Textbook of Plant Virus Diseases*, Longman, London; Goldin: *Virusnije vključenija v rastitelnoj kletke*, Akad. Nauk SSSR, Moskva; Van Regenmortel: *Serology and Immunochemistry of Plant Viruses*, Academic Press, New York-London). Vrlo često autori tih udžbenika koriste se njegovim ilustracijama. Profesor D. Miličić je uvijek njegovao kult rada i kult znanstvene istine. I danas je još uvijek njegovo radno vrijeme, bez obzira na propise, dvokratno. Radni tempo profesora Miličića teško je slijediti. Nikad nije podnosio isprazne razgovore i besadržajne sastanke, iako je uvijek spremjan za korisne rasprave i dogovore. Njega krase mnoge intelektualne sposobnosti, ali su mu najveće vrline velika volja, marljivost i upornost. Ustraje i tamo gdje mlađi suradnici posustaju. I još uvijek po tko zna koliko puta dnevno silazi iz radne sobe kat niže u laboratoriju da vidi kako se rad odvija. I on, kao i drugi, veseli se svim praznicima

Za razliku od većine drugih, razlog njegovu veselju je to što su mu praznici idealno vrijeme za rad. Stjecajem okolnosti profesor Miličić je prilikom svojega uvođenja u znanstveni rad odgajan kroz istraživanja koja su imala karakter morfološkog opisivanja oblika i pojava. Kasnije je, iako već u zrelijim godinama, s mnogo žara i upornosti postupno prelazio na eksperimentalna istraživanja u kojima je mogao utvrditi pojave kvantitativno i egzaktno. Nije mu bilo teško da sam svladava nove istraživačke tehnike i da time potiče mlađe suradnike na učenje modernijih metoda.

Po prirodi tih i skroman, profesor D. Miličić nikad nije očekivao neke posebne materijalne probitke od svojega znanstvenog rada. On se prema radu odnosio kao pravi entuzijast; volio ga je i tada kad bi drugi pragmatičnijih nazora tražili druge izlaze. U mlađim je danima bio aktivni planinar a danas se tek tu i tamo odluči na kraću planinarsku rutu. Mnogi zacijelo ne znaju da je profesor Miličić i veliki ljubitelj sporta.

Cjelokupnim svojim dosadašnjim djelom profesor D. Miličić je kao znanstvenik, pedagog, popularizator i organizator znanosti zadužio botaničku znanost i znanost uopće. Na svakom je području djelovanja već dosad ostavio vidnog traga. Ipak najviše je dao kao znanstvenik. Za sve što je učinio do svoje 70. godine života zasluguje istinsko poštovanje. Poželimo mu, prilikom ovog njegovog jubileja, dobro zdravlje i još mnogo znanstvenih uspjeha.

NIKOLA JURETIĆ

POPIS RADOVA PROF. DR. D. MILIĆIĆA

A. Znanstveni radovi

1. *D. Milićić*: Anatomska grada epikarpa breskve i neke osobitosti u mezo-karpu. *Acta Bot. Univ. Zagreb* 12—13 (1949) 207—230.
2. *D. Milićić*: Pithophora u zagrebačkom Botaničkom vrtu. *Acta Bot. Univ. Zagreb* 12—13 (1949) 266—269.
- 3a. *D. Milićić*: Antocijanofori u epikarpu sremze *Prunus virginiana* L. *Rad Jug. akad. zn. i umj. Zagreb* 280 (1950) 55—75.
- 3b. *D. Milićić*: Sur les anthocyanophores dans l'épicarpe de *Prunus virginiana* L. *Bulletin inter. Acad. Zagreb*, n. s. 3 (1951) 35—38.
4. *D. Milićić* und L. Brat: Notiz über Fluorochromierung gerbstoffhaltiger Vakuolen. *Phyton* 4 (1952) 221—223.
5. *D. Milićić*: Zur Kenntnis der Phlobaphenkörper in Früchten einiger Malus-Arten. *Protoplasma* 41 (1952) 327—335.
6. *D. Milićić*: Prilozi sintezi funkcionalne anatomije plodova. Disertacija, p. 1—120. Botanički zavod Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Zagreb 1953.
7. *D. Milićić*: Viruskörper und Zellteilungsanomalien in *Opuntia brasiliensis*. *Protoplasma* 43 (1954) 228—236.
8. *D. Milićić*: Prilozi poznavanju virusnih staničnih inkluzija kod biljaka. Habilitacijski rad, p. 1—60. Botanički zavod Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Zagreb 1955.
9. *D. Milićić*: Intracelulare simptomi kod biljnih viroza s naročitim obzirom na kakteje. *Glasnik biol. sekc. Hrv. prir. društva* 7 (1955) 255—258.
10. *D. Milićić* und B. *Plavšić*: Eiweisskristalloide in Kakteen-Virusträgern. *Protoplasma* 46 (1956) 547—555.
11. *D. Milićić*: Eiweisskristalloide in *Opuntia inermis*. *Osterr. bot. Z.* 103 (1956) 365—375.
12. *D. Milićić*: Rasprostranjevanje kakteja s virusnim tijelima u primorskim krajevima Jugoslavije. *Glasnik biol. sekc. Hrv. prir. društva* 9 (1956) 21—25.
13. *D. Milićić*: Beiträge zur Fruchtanatomie des Pfirsichs. II Riss- und Wachsgebildungen in den Membranen des Epikarps. *Acta Bot. Univ. Zagreb* 14—15 (1956) 127—144.
14. *D. Milićić*: Vitalfarbungsversuche mit reduziertem Neutralrot an »vollen« Zellsäften einiger höheren Pflanzen, *Protoplasma* 48 (1956) 170—171.
15. *D. Milićić*: Virus-Zelleinschlüsse in *Alliaria officinalis*. *Protoplasma* 47 (1956) 341—346.
16. *D. Milićić* i S. *Despot*: O pneumatodnim organima nekih plodova. *Rad Jug. akad. zn. i umj. Zagreb* 312 (1957) 77—93.
17. *D. Milićić* und N. *Noll-Trempetić*: Gummosis und Xylemunterbrechungen in Früchten einiger *Prunus*-Arten. *Biol. glasnik* 10 (1957) 43—52.
18. *D. Milićić*: Ausheilung von Epidermiswunden bei *Epiphyllum*. *Acta Bot. Croat.* 16 (1957) 17—345.
19. *D. Milićić* und V. *Bralić*: Viruskörper in *Rumex obtusifolius*. *Protoplasma* 49 (1958) 226—230.
20. *D. Milićić* und V. *Komlinović*: Wundenausheilung in der Epidermis einer Impatiens-Art. *Osterr. bot. Z.* 105 (1958) 102—110.
21. *D. Milićić*, M. *Panjan*, D. *Bilanović* und B. *Katić*: Viruskrankheit von *Alliaria officinalis*. *Acta Bot. Croat.* 17 (1958) 159—176.
22. *D. Milićić*: Sind verschiedene Eiweisskristalle der Kakteen Viruskörper? *Acta Bot. Croat.* 18—19 (1959—1960) 37—63.
23. *D. Milićić* und Z. *Udjbinac*: Die Eiweisskristalle von *Capsicum annuum* sind Viruskörper. *Protoplasma* 52 (1960) 446—456.
24. *D. Milićić* und Z. *Udjbinac*: Virus-Eiweisspindele der Kakteen in Lokal-läsionen von *Chenopodium*. *Protoplasma* 53 (1961) 584—596.

25. D. Miličić: Viruskörper in den Zellen von *Matthiola incana*. *Acta Bot. Croat.* 20—21 (1961—1962) 21—34.
26. D. Miličić: Virus-Einschlusskörper in Lokalläsionen. *Phytopath. Z.* 44 (1962) 282—294.
27. D. Miličić: Neue Wirtsplanzen des Kakteenvirus. *Ber. dtsch. bot. Ges.* 75 (1962) 172—178.
28. D. Miličić: Viruskörper im Zellsafte. *Protoplasma* 57 (1963) 601—610.
29. D. Miličić: Untersuchungen über Virus-Zelleinschlüsse. *Acta Bot. Croat.* 22 (1963) 99—105.
30. D. Miličić, Z. Štefanac i Đ. Mamula: Rasprostranjenost nekih virusa kručifera u Jugoslaviji. *Agronomski glasnik* 13 (1963) 92—100.
31. Z. Štefanac, D. Miličić i M. Zejko: Virus mozaika postrne repe (turnip mosaic virus) u Jugoslaviji. *Acta Bot. Croat.* 22 (1963) 107—117.
32. Z. Ovnicević i D. Miličić: Antoorfnin u plodovima suncokreta. *Acta Bot. Croat.* 23 (1964) 21—26.
33. D. Miličić: Anatomija cvijeta stolburuskog duhana. *Acta Bot. Croat.* 23 (1964) 27—50.
34. D. Miličić: Prilози познавању флобафенских тјела неких соћних плодова. *Acta Bot. Croat.* 24 (1965) 175—188.
35. K. Schmelzer und D. Miličić: Nachweis des Robinienmosaiks in Jugoslawien. *Acta Bot. Croat.* 24 (1965) 189—195.
36. Z. Štefanac und D. Miličić: Zelleinschlüsse des Kohlrübenmosaikvirus. *Phytopath. Z.* 52 (1965) 349—362.
37. D. Miličić, E. Proll, J. Richter i N. Juretić: Virus mozaika ovsika (bromegrass mosaic virus) u Jugoslaviji. *Zaštita bilja* 17 (91—92), (1966) 213—220.
38. N. Pleše und D. Miličić: Vergleichende Untersuchungen an Isolaten des Kakteen-X-Virus mit Testpflanzen. *Phytopath. Z.* 55 (1966) 197—210.
39. D. Miličić, N. Pleše, R. Bercks, J. Brandes, R. Casper und M. Chessin: Vergleichende serologische und elektronenmikroskopische Untersuchungen an Isolaten des Kakteen-X-Virus. *Phytopath. Z.* 55 (1966) 211—217.
40. K. Schmelzer und D. Miličić: Zur Kenntnis der Verbreitung des Wassermelonenmosaik-Virus in Europa und seiner Fähigkeit zur Bildung von Zelleinschlussskörpern. *Phytopath. Z.* 57 (1966) 8—16.
41. J. Richter, E. Proll und D. Miličić: Differenzierung verschiedener Isolate des Trespenmosaikvirus (bromegrass mosaic virus). *Zbl. Bakt. II* 120 (1966) 467—479.
42. Đ. Mamula, N. Juretić, M. Wrisscher, Z. Devidé i D. Miličić: Novi podaci o virusima krucifera u Jugoslaviji. *Agronomski glasnik* 16 (11—12), (1966) 845—861.
43. Z. Štefanac, B. Pende und D. Miličić: Untersuchungen der Eiweissspindeln des Kakteen-X-Virus mit fluoreszierenden Antikörpern. *Biologia plantarum* 9 (1967) 109—115.
44. D. Miličić und Z. Štefanac: Plastidenveränderungen unter dem Einfluss des Wasserrübengelbmosaikvirus (turnip yellow mosaic virus). *Phytopath. Z.* 59 (1967) 285—296.
45. Z. Ovnicević i D. Miličić: Kontrakcija galertastog staničnog soka u plodovima cinije (*Zinnia elegans* Jacq.). *Acta Bot. Croat.* 26—27 (1967—1968) 71—80.
46. D. Miličić: Prekidi ksilema u bobama vinove loze. *Acta Bot. Croat.* 26—27 (1967—1968) 81—83.
47. Đ. Mamula und D. Miličić: Über die Eigenschaften von zwei jugoslawischen Isolaten des Blumenkohlmosaikvirus. *Phytopath. Z.* 61 (1968) 232—252.
48. D. Miličić: Zelleinschlüsse von Holmes' ribgrass virus, eines Verwandten des Tabakmosaikvirus. *Naturwissenschaften* 55 (1969) 90—91.
49. D. Miličić, Z. Štefanac, N. Juretić und M. Wrisscher: Cell inclusions of Holmes' ribgrass virus. *Virology* 35 (1968) 356—362.
50. B. Plavšić-Banjac i D. Miličić: Neke nove viroze drveća u Jugoslaviji. *Mikrobiologija* 5 (1968) 65—72.
51. D. Miličić, N. Pleše und H. Kegler: Anatomische Untersuchungen über viröse Rindenschäden bei »Gellert«-Birnen. VII Symp. Viruskrankh. Ostbäume in Aschersleben. In: Tagungsber. Akad. Landwirtsch.-Wiss. Berlin 97 (1968) 317—326.

52. *M. Bujas* und *D. Milićić*: Das Himbeerringfleckenvirus und seine Zel-leinschlusskörper. *Zbl. Bakt.* II 123 (1969) 209—213.
53. *D. Milićić*, *Z. Štefanac* and *D. Mamula*: Intracellular changes induced by crucifer viruses. In *Plant Virology*, Proc. of 6th Conference of the Czechoslovak Plant Virologists in Olomouc, pp. 54—61. Academia, Praha 1969.
54. *Z. Ovničević* i *D. Milićić*: Anatomska građa vanjske epiderme i hipoderme plodova jabuke s osobitim obzirom na stvaranje pukotina i voštanih tvorevina. *Acta Bot. Croat.* 28 (1969) 267—275.
55. *D. Milićić*: Kristalinične inkluzije i problemi srodstvenih odnosa među virusima iz skupine mozaika duhana. *Zaštita bilja* 104 (1969) 101—108.
56. *D. Milićić*: Rasprostranjenost i druga svojstva virusa pravog mozaika bagrema u Jugoslaviji. *Prvi kongres mikrobiologa Jugoslavije*, Jugosl. mikrobiol. društvo, Beograd (1969) 700—704.
57. *N. Juretić*, *D. Milićić* und *K. Schmelzer*: Zur Kenntnis des Ringmosaik-Virus der Kapuzinerkresse (*Nasturtium ringspot virus*) und seiner Zell-Einschlusskörper. *Acta Bot. Croat.* 29 (1970) 17—26.
58. *D. Milićić*, *L. Nikolić* und *M. Wrisscher*: Kontraktion des Zell-saftes (Sy-närese) in den mit Holmes' ribgrass virus infizierten Pflanzenzellen. Ze-szyty problemowe postępow nauk rolniczych, 111, 121—128, Kraków 1970.
59. *N. Pleše*, *D. Milićić* and *D. Trifonov*: Anatomy of pear trees affected by blister canker and bud drop. VIIIe Symposium européen sur les maladies à virus des arbres fruitiers, Bordeaux. *Annales de Phytopathologie*, Numéro hors série, (1970) 265—284.
60. *D. Milićić* and *Z. Štefanac*: Cell inclusions of the cucumber green mottle mosaic virus and the *Odontoglossum ringspot virus*. *Acta Bot. Croat.* 30 (1971) 33—40.
61. *N. Pleše* und *D. Milićić*: Luzernemosaik-Virus in *Viburnum tinus*. *Phytopath. Z.* 72 (1971) 219—224.
62. *D. Mamula* i *D. Milićić*: Prilog poznavanju rasprostranjenosti virusa krs-tašica u južnoj Evropi. *Acta Bot. Croat.* 30 (1971) 41—52.
63. *D. Milićić* und *N. Juretić*: Zelleinschlüsse der Viren der Tabakmosaik-Gruppe. *Tag.-Ber. Dtsch. Akad. Landwirtsch.-Wiss.* Berlin 115 (1971) 141—150.
64. *B. Cvjetković*, *N. Pleše*, *Z. Štefanac* i *D. Milićić*: Nalaz virusa nekrotične prstenaste pjegavosti trešnje na ruži u Jugoslaviji. *Acta Bot. Croat.* 31 (1972) 15—20.
65. *D. Mamula*, *D. Milićić*, *Z. Štefanac* und *J. Horváth*: Neue Angaben über Verbreitung und Wirtspflanzen des Rettichmosaik-Virus. *Acta Phytopathologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 7, (1972) 369—375.
66. *N. Pleše* and *D. Milićić*: Two viruses isolated from *Maclura pomifera*. *Phytopath. Z.* 77 (1973) 178—183.
67. *N. Juretić*, *D. Milićić* and *D. Mamula*: Identification of a tobamovirus isolated from *Roripa amphibia*. *Acta Bot. Croat.* 32 (1973) 29—35.
68. *J. Horváth*, *N. Juretić* and *D. Milićić*: *Crambe abyssinica* Hochst. ex E. E. Frees as a new host plant for turnip yellow mosaic virus and radish mosaic virus. *Phytopath. Z.* 78. (1973) 69—74.
69. *N. Juretić*, *J. Horváth*, *D. Mamula* and *D. Milićić*: Natural occurrence of turnip yellow mosaic virus in Hungary. *Acta Phytopathologica Academiae Scientiarum Hungaricae* 8 (1973) 175—183.
70. *D. Milićić*, *Z. Štefanac* and *D. Mamula*: European radish mosaic virus — its geographical distribution, serology, transmission and cell inclusions. *Plant Virology*, Proc. 7th Conf. Czechoslovak Plant Virologists, pp. 425—429. Publishing House Slov. Acad. Sci. Bratislava 1973.
71. *D. Milićić* and *M. Plakolli*: Spontaneous infection of labiates with alfalfa mosaic virus. *Acta Bot. Croat.* 33 (1974) 9—15.
72. *D. Milićić*, *M. Wrisscher* and *N. Juretić*: Intracellular inclusion bodies of broad bean wilt virus. *Phytopath. Z.* 80 (1974) 127—135.
73. *N. Pleše* und *D. Milićić*: Virusisolierungen aus gelbnetziger *Forsythia suspensa* Vahl. und aus *Lycium halimifolium* Mill. *Acta Bot. Croat.* 33 (1974) 31—36.
74. *N. Pleše*, *E. Hoxha* and *D. Milićić*: Pathological anatomy of trees affected with apple stem grooving virus. *Phytopath. Z.* 82 (1975) 315—325.

75. D. Miličić, Z. Štefanac and N. Ljubešić: Two viruses isolated from soil in Croatia. Rad JAZU 371 (1975) 161—170.
76. D. Mamula and D. Miličić: Cherry leaf roll virus in *Sambucus ebulus* L. Acta Horticulturae 44 (1975) 31—61.
77. D. Miličić, N. Juretić, N. Pleše and M. Wrischer: Some data on cell inclusions and natural hosts of broad bean wilt virus. Acta Bot. Croat. 35 (1976) 17—24.
78. D. Miličić, R. Lešić, D. Mamula, N. Pleše and V. Hršak: Occurrence of pea enation mosaic virus in Yugoslavia. Acta Bot. Croat. 35 (1976) 25—31.
79. B. Plavšić-Banjac, D. Miličić and Ž. Erić: Rhadbovirus in *Pittosporum tobira* suffering from vein yellowing disease. Phytopath. Z. 86 (1976) 225—232.
80. N. Juretić, M. Wrischer and D. Miličić: A very frequent virus on docks (*Rumex*) in Yugoslavia. Poljoprivredna znanstvena smotra 39 (1976) 565—568.
81. B. Plavšić, A. Corte and D. Miličić: Association of bacilliform virus particles with *Pittosporum* vein clearing disease. Phytopath. medit. 15 (1976) 115—118.
82. D. Miličić: The structure and composition of crystalline inclusions of plant viruses. Acta Bot. Croat. 36 (1977) 9—17.
83. N. Taraku, N. Juretić and D. Miličić: Properties of two virus isolates from clovers in Croatia. Acta Bot. Croat. 36 (1977) 47—55.
84. D. Miličić i J. Grbelja: Virus mozaika graška koji se prenosi sjemenkama u Jugoslaviji. Zaštita bilja 28 (1977) 147—154.
85. B. Plavšić, D. Miličić and Ž. Erić: Occurrence of *Pittosporum* vein clearing virus in Libya. Phytopath. Z. 91 (1977) 67—75.
86. N. Juretić and D. Miličić: Natural infection of *Digitalis ciliata* with ribgrass mosaic virus. Acta Bot. Croat. 36 (1977) 23—28.
87. D. Miličić and B. Plavšić: Contribution to the knowledge of pea seed-borne mosaic virus. Acta Bot. Croat. 37 (1978) 23—28.
88. D. Miličić, M. Wrischer, J. Brčak and N. Juretić: Intracellular changes induced by the defective Kazakhstan strain of tobacco mosaic virus. Acta Bot. Croat. 38 (1979) 1—7.
89. B. Plavšić, Ž. Erić and D. Miličić: Bacteria in the xylem of sugar-beet leaves attacked by *Cercospora beticola* Sacc. Acta Bot. Croat. 38 (1979) 65—69.
90. M. Chessin, N. Juretić, D. Miličić, J. Perryman and L. Giri: A distinctive strain of ribgrass mosaic virus from Montana, USA. Phytopath. Z. 97 (1980) 295—301.
91. D. Miličić: A Bacilliform virus in diseased *Pittosporum tobira* plants. Plant Virology, pp 457—460. 8th Conf. Czechoslovak Plant Virologists. Publ. House Slovak Acad. Sci. Bratislava 1980.
92. B. Plavšić and D. Miličić: Intracellular changes in trees infested with fig mosaic. Acta Horticulturae 110 (1980) 281—286.
93. D. Miličić and M. Wrischer: Further investigation of the defective Kazakhstan strain of tobacco mosaic virus. Acta Bot. Croat. 39 (1980) 1—7.
94. D. Miličić, M. Kujundžić, M. Wrischer and B. Plavšić: A potyvirus isolated from *Bromus mollis* L. Acta Bot. Croat. 39 (1980) 27—32.
95. D. Miličić: Important plant virus diseases in Yugoslavia. Zeszyty probl. postępów nauk rolnicznych. 244 (1981) 9—24.
96. D. Miličić and M. Wrischer: The influence of low temperature on the stability of Kazakhstan and common strain of tobacco mosaic virus. Acta Bot. Croat. 40 (1981) 1—5.
97. D. Miličić: Some virus diseases of trees and shrubs in Yugoslavia. Annales Forestales (Analji za šumarstvo) 10 (1982) 61—80.
98. D. Miličić, D. Mamula and M. Plazibat: Some properties of brome streak mosaic virus. Acta Bot. Croat. 41 (1982) 7—12.
99. D. Miličić, Đ. Subašić and G. L. Rana: Mechanical transmission of two virus isolates from *Clematis vitalba* in Yugoslavia. Acta biologica JAZU 9—10 (1983) 145—151.
100. N. Bezić, Z. Štefanac i D. Miličić: Rasprostranjenost virusa karanfila u Jugoslaviji. Agronomski glasnik 2—3 (1983) 187—196.

101. N. Bezić, Z. Štefanac, D. Miličić and M. Wrischer: Occurrence of carnation vein mottle and cucumber mosaic viruses on carnation in Yugoslavia. *Acta Bot. Croat.* 42 (1983) 21—27.
102. Z. Štefanac, N. Pleše i D. Miličić: Dosadašnji nalazi virusa na biljkama u Dalmaciji. *Zbornik Roberta Visianija Šibenčanina*, str. 403—410, Šibenik 1983.
103. B. Plavšić, Ž. Erić and D. Miličić: Rhabdovirus-like particles associated with vein yellowing of *Hibiscus rosa-sinensis* L. *Phytopath. medit.* 23 (1984) 52—54.
104. N. Bezić, M. Krajačić, Z. Štefanac, D. Miličić and M. Wrischer: Occurrence of carnation necrotic fleck virus in Yugoslavia. *Acta Bot. Croat.* 43 (1984) 7—12.

B. Stručni radovi

1. A. P. Waterson: Uvod u animalnu virologiju. Preveo D. Miličić, Str. 148. Školska knjiga, Zagreb 1973.
2. D. Miličić: Anatomija bilja. Skripta. Str. 128, 89 slika. Više izdanja. Sveučilište u Zagrebu, 1960—1980.
3. D. Miličić: Fiziologija bilja. Skripta. Više izdanja. Str. 282, sl. 186. Sveučilište u Zagrebu 1970.
4. D. Miličić: Botanički zavod, str. 118—136. U Spomenici Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Izdao Prirodoslovno-matematički fakultet prilikom stogodišnjice organiziranog znanstvenog i nastavnog rada (1874—1974). Izdavački zavod Jugoslavenske akademije, 1974.
5. D. Miličić: Bilješke o radu Petra Nisitea. *Zbornik simpozija »Hvar u prirodnim znanostima«*. Izdao Razred za prirodne znanosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Str. 205—210. Sveučilišna naklada Liber, Zagreb, 1977.
6. D. Miličić: Hormoni cvjetanja. *Priroda* 38, 214—219. 1950/51.
7. D. Miličić: U povodu 60. godišnjice života prof. dra Zlatka Pavletića. *Priroda* 68 (5/6), 149—153, 1979/80.
8. D. Miličić: Napasnici bakterija. *Priroda* 70, 287—290, 1981/82.
9. Bishop, J. M., i D. Miličić: Retrovirusi i onkogeni. *Priroda* 71 (8), 229—233, 1982/83.
10. D. Miličić: Vale Vouk. In memoriam (1886—1962). *Acta Bot. Croat.* 22, 7—12. 1963.
11. D. Miličić: Zlatko Pavletić. In memoriam (1920—1981). *Acta Bot. Croat.* 40, 269—278, 1981. Zajedno s B. Stilinovićem.
12. D. Miličić: Milan Panjan. In memoriam (1906—1981). *Acta Bot. Croat.* 41, 193—198, 1982. Zajedno s B. Cvjetkovićem.